

عنوان مقاله:

بررسی اثرات خشکسالی و ترسالی بر فنولوژی چهار گونه گندمی چند ساله مهم در مراتع بینالود استان خراسان رضوی

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 23، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فریده تقفی خادم - عضو هیئت علمی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، مشهد، ایران

علی احسانی - دانشیار پژوهشی، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

معصومه شهبابی - کارشناس ارشد مدیریت بیابان، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

خلاصه مقاله:

اکثر مراتع کشور در مناطق خشک و نیمه خشک واقع شده‌اند. تجدید پوشش طبیعی اکوسیستمهای مرتعی در این مناطق بدلیل بارندگیهای بسیار کم، بهره برداری غیراصولی و ناپهنگام از روند کندی برخوردار میباشد. مطالعه فنولوژی گیاهان مرتعی از فاکتورهای مهم در اعمال مدیریت جهت بهره‌برداری بهینه از گیاهان است. از طرفی بروز خشکسالی و تنشهای متناثر از آن موجب تغییر در مراحل رشد گیاه و همچنین تاثیر در عملکرد علوفه مرتع می گردد. گونه های گندمی *Bromus kopetdaghensis* Drobow. & *Festuca arundinacea* Schreb. *Stipa arabica* Trin. و *Poa bulbosa* Rupr از عناصر اصلی مناطق نیمه استپی تا جنگلهای خشک مراتع خراسان و از گونه‌های نسبتا خوشخوراک و مورد تعلیف دام بشمار می روند. در این تحقیق مطالعه فنولوژی (مدل درجه- روز رشد) برای گونه های ذکر شده طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۸۹ انجام گردید. همچنین مطالعه شرایط رطوبتی و طبقات خشکسالی با استفاده از نمایه بارش استاندارد شده (SPI) در مراتع بینالود استان خراسان رضوی در دوره آماری بیست ساله انجام شد. اثرات دوره‌های مختلف تنش خشکسالی بر ظهور اندامهای گیاهی و طول دوره رشد رویشی و زایشی بررسی گردید. نتایج نشان داد که رشد زایشی در دوره وقوع خشکسالی کوتاه تر بوده است. در شرایط خشکسالی سال ۱۳۸۷ دوره رویشی گونه ها نسبت به بقیه سال ها زودتر آغاز شده و تغییر از حالت رویشی به زایشی در دوره کوتاه تری اتفاق افتاد. نتایج حاصل از بررسی درجه-روز رشد نشان داد، دامنه تغییرات از حداکثر ۱۲/۲۸۱۴ درجه سانتی گراد در سال ۱۳۸۹ تا حداقل ۹۵/۲۴۰۶ درجه سانتیگراد در سال ۱۳۸۷ در نوسان بود. در نتیجه نتایج حاصل از مدل درجه - روز رشد به همراه اطلاعات تغییرات ذخیره هیدرات کربن گونه های مهم مرتع در مراحل مختلف رشد، می تواند مدیریت مرتع را در تنظیم زمان ورود و خروج دام از مرتع یاری دهد.

کلمات کلیدی:

فنولوژی، نمایه بارش استاندارد، درجه- روز رشد، گونه های مهم مرتعی و مراتع بینالود استان خراسان رضوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632544>

